

Vraag en beantwoording wel/niet op de site bestuur.gooisemeren.nl (doorhalen wat niet van toepassing is)*.

Naam en fractie:	Hugo Bellaart, VVD
Datum indiening:	28 oktober 2022
Datum antwoord:	7 november 2022
Onderwerp:	Circulair programma

Inleiding

Uit de beantwoording van technische financiële vragen is gebleken dat de gemeente lokaal gaat investeren in de ontwikkeling van de circulaire economie. Behalve een algemene oproep van het Rijk ligt er niet een concrete opdracht op tafel voor gemeenten, zoals bijvoorbeeld bij het verduurzamen van de Gebouwde Omgeving (klimaattafel).

Er zijn derhalve ook geen concrete doelen gesteld.

In de Begroting wordt een nadeel benoemd van €695.000 ten behoeve van het opstarten van een programma circulaire economie en de energietransitie.

In de Bijlage bij de beantwoording wordt €250.000 benoemd voor de volgende posten:

- €50.000 voor het ontwikkelen van een voedselvisie
- €50.000 voor de bewustwording van de circulaire economie
- €200.000 voor de ontwikkeling visie en opbouwen van een netwerk Circulaire Economie

Waar inzet op energietransitie in de Gebouwde Omgeving typisch lokale activiteiten en investeringen omvat, gaat het bij de ontwikkeling van 'de circulaire economie' en een lokale voedselketen vaak om systeemdenken waar zekere schaalgroottes onontbeerlijk is.

Vraag 1

De kosten voor de voedselvisie omhelst – nemen wij aan – ook een kleinschalig landbouwproject onder de vlag van Samen Sneller Duurzaam. Is het de bedoeling dat dit initiatief ook gericht is op continuïteit (of niet) en zo ja, hoe is of wordt dit geborgd?

Antwoord

We zien dat er zowel rijksbeleid als provinciaal beleid is dat aanstuurt op kringlooplandbouw, natuur-inclusieve landbouw en korte voedselketens, als onderdeel van de circulaire economie. De voedselketen is een van de ketens waar een omslag nodig is om de transitie naar een circulaire economie te maken. Een circulair voedselsysteem draagt bij aan een betere bodemkwaliteit (om hernieuwbare grondstoffen te kunnen produceren), gaat voedselverspilling tegen en maakt optimaal gebruik van reststromen.

Daarnaast zien we dat er lokaal (zoals het kleinschalige landbouwproject) bottom-up initiatieven ontstaan die het lokaal verbouwen en consumeren van voedsel willen stimuleren. Om op deze ontwikkelingen te anticiperen willen wij als gemeente in samenwerking met partners als provincie, ondernemers, consumenten en boeren een lokale voedselvisie ontwikkelen en op basis van een inventarisatie tot een overzicht van daarbij passende projecten en activiteiten te komen. De ontwikkelde visie zal vervolgens de basis zijn voor een afwegingskader waarmee we (in samenwerking met partners) richting geven aan activiteiten die bijdragen aan een duurzaam voedselsysteem. Het door u genoemde initiatief maakt onderdeel uit van dit proces van visievorming. We willen, samengevat, door middel van tijdige en duidelijke visievorming en de ontwikkeling van een afwegingskader voorkomen dat op het gebied van circulaire landbouw en voedselketens een onsamenhangend en versnipperd geheel ontstaat.

Vraag 2

Circulaire economie is een breed begrip.

Wat is de invalshoek voor onze inwoners als het gaat om bewustwording circulaire economie, maw waar gaan wij onze inwoners precies bewust van maken?

Antwoord

Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat verwacht in december het Nationaal Programma Circulaire Economie (NPCE) te presenteren. Met dit programma wil het kabinet structuur en overzicht geven als het gaat om concrete doelstellingen en bijbehorende acties om de Circulaire Economie te stimuleren. Een van de onderdelen van de NPCE is een concrete gedragsstrategie om het bewustzijn van de consument te versterken. De focus van deze strategie zal zich richten op het stimuleren en mogelijk maken van het gewenste circulaire (bewuste en onbewuste) gedrag. Bijvoorbeeld de afweging of de

aanschaf van een nieuw product nodig is of dat in de behoefte aan hetzelfde product ook voorzien kan worden door lenen, repareren of tweedehands aanschaf. We volgen de ontwikkeling van deze gedragsstrategie en kijken op welke wijze de gedragsinterventies het best past bij onze gemeentelijke schaal.

Het gaat echter niet alleen om bewustwording bij inwoners. Ook ondernemers moeten mee in de verandering van lineair naar circulair denken. Zonder betrokkenheid van ondernemers zal de circulaire economie geen handen en voeten krijgen.

Vraag 3

Er staat een eenmalige investering van maar liefst €200.000 opgesteld voor een visie en de ontwikkeling van een netwerk circulaire economie.

- a. Wat behelst dit netwerk en waar gaat dit netwerk zich precies op richten, gelet op het in de inleiding benoemde 'systeemdenken' en schaalgrootte die vaak nodig is bij dergelijke initiatieven?
- b. Wat is het effect van deze eenmalige investering op de langere termijn, hoe wordt ook hier continuïteit geborgd?

Antwoord

Met het Rijksbrede programma Nederland Circulair in 2050 (2016) en het Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie 2019-2023 (2019) zet het Rijk in op publiek-private samenwerking om regionaal de circulaire economie te stimuleren. Zo'n netwerk is doorgaans een samenwerkingsverband van bedrijven, (maatschappelijke) organisaties, overheden en financiële instellingen die de urgentie onderschrijven om vanuit het 'systeemdenken' te werken aan een volledig circulaire economie in 2050.

Uitgangspunt bij de genoemde investeringen is de denklijn om ook zo'n dergelijk netwerk vanuit Gooise Meren verder te concretiseren en vervolgens in goed overleg met de stakeholders te bepalen welke circulaire activiteiten zullen worden gekozen, uitgevoerd én meetbaar worden gemaakt. Wij beogen met de sturing en coördinatie vanuit dit netwerk een aantal activiteiten te versnellen, die voor 2023 in de steigers staan:

1. Het bewustmaken en betrekken van ondernemers bij de circulaire economie. Gevestigde belangen, gedane investeringen en onbekendheid met het circulair maken van materiaalstromen staan een transitie naar circulaire processen in de weg. Wij hebben als gemeente hierin een rol om deze transitie te stimuleren;
2. Het in kaart brengen en bundelen van relevante circulaire projecten en activiteiten in een gezamenlijk programma Circulaire Economie. Concrete activiteiten die momenteel in beeld zijn: Circulaire Ketenprojecten in de Bouw, Circulaire Bedrijfsactiviteiten (Ambachtscentrum) rond inzameling, hergebruik en reparatie van gebruiksgoederen, Kennisverbetering ondernemers rond grondstoffen en afvalbeheer, Circulair Voedselproject en Stadslandbouw en Circulaire en efficiëntere behandeling goederen en afval in gemeentekernen (Goederen-HUB);
3. Het inrichten van passend projectmanagement om uitvoering, monitoring en meting van de voortgang en opschaling van succesvolle projecten te garanderen;
4. Het verkennen welke fondsen en subsidies beschikbaar zijn die bijdragen aan de realisatie van het programma Circulaire Economie. En waar mogelijk al in 2023 een aanvraag voor een subsidie en/of financiële ondersteuning indienen.

Het effect op lange termijn is dat ondernemers, (maatschappelijke)instellingen en inwoners voorbereid zijn op de gewenste omslag van een lineaire naar een circulaire economie. Ondernemers hebben hun bedrijfsvoering aangepast waardoor ze minder grondstoffen gebruiken (minder uitstoot van CO₂), kosten besparen en dus aantrekkelijker zijn bij aanbestedingen. En consumenten, maar ook (lokale) overheden, nemen liever producten en diensten af van ondernemers die met hun bedrijfsvoering en diensten bijdragen aan CO₂ reductie en leefbaarheid.

De continuïteit van deze transitie naar een circulaire economie is geborgd met een programma, projectmanagement, meting en monitoring. Ook zal in de toekomst meer gebruik worden gemaakt van circulaire subsidies die door het Rijk en Europa voor dergelijke activiteiten op grote schaal beschikbaar zijn en worden gesteld. Daarnaast zal toenemende samenwerking tussen ondernemers en gemeenten (publiek-privaat) een belangrijke basis vormen voor een continue focus op de circulaire economie.